

Карпишин Наталія Іванівна
К.е.н., доцент кафедри фінансів ім. С.І. Юрія
Тернопільського національного економічного університету
Міщанюк Олександр Володимирович
Секретар Млинівської селищної ради

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Для виконання органами місцевого самоврядування необхідно забезпечувати їх відповідними фінансовими ресурсами. Можна обґрунтовано стверджувати, що сьогодні потреби органів місцевого самоврядування не відповідають критеріям фінансової достатності. Наявні фінансові ресурси бюджетів місцевого самоврядування не дають змоги його органам самостійно реалізувати свої повноваження. Як стверджує Т. Ділеєва «Основною характерною рисою місцевого самоврядування України є відсутність належного фінансового забезпечення. Доходи бюджетів місцевого самоврядування України не мають у своєму розпорядженні місцевих податків, які б достатньою мірою задовольняли потреби населення в суспільних благах і послугах» [1]. Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» бюджет місцевого самоврядування – план утворення і використання фінансових ресурсів, необхідних для забезпечення функцій та повноважень місцевого самоврядування [2].

Одним із шляхів забезпечення фінансової незалежності органів місцевого самоврядування є процеси децентралізації. В економічній літературі зустрічається багато визначень сутності процесів децентралізації. В зарубіжній економічній літературі децентралізація визначається як спосіб територіальної організації влади, при якому держава передає право на прийняття рішень по визначених питаннях або у визначеній сфері структурам локального або регіонального рівня, що не входять у систему виконавчої влади і є відносно незалежними від неї [3, с. 88]. У вітчизняній практиці вона характеризується як

скасування або послаблення функцій центру з появою цих функцій в інших організаційних структурах, які мають певну самостійність [4, с. 103]; право незалежного та самостійного прийняття рішень децентралізованими одиницями [5, с. 22].

У цілому можна характеризувати процес бюджетної децентралізації як процес передачі повноважень управління доходами та видатками з метою збільшення ефективності реалізації даних повноважень та ретельніше управління бюджетними коштами громад. Фінансова децентралізація в сучасних реаліях повинна розглядатись як необхідна умова успішного перерозподілу державних функцій для забезпечення демократичних перетворень. З врахуванням цього бюджетна децентралізація повинна забезпечувати досягнення багатьох цілей, основними із яких будуть забезпечення досягнення додаткових можливостей формування місцевих бюджетів; збільшення свободи у формування та використанні коштів органами місцевого самоврядування; формування активної позиції, активності й ініціатива місцевої влади у питаннях, що стосуються забезпечення фінансової незалежності місцевих бюджетів; посилення відповідальності за вирішення місцевих проблем; посилення контролю за виконанням бюджету; підвищенні результативності трансфертної політики; реалізації завдань ефективного фінансового вирівнювання.

Серед головних завдань, які будуть реалізовані в рамках бюджетної децентралізації, є перегляд та чітка структуризація переліку власних та делегованих повноважень; розширення фінансової бази органів місцевого самоврядування; відмова від без цільових трансфертів, перехід до системи цільових трансфертів, спрямованих на компенсацію видатків органів місцевого самоврядування в результаті реалізації ними делегованих функцій; запровадження максимального рівня прозорості використання бюджетних коштів органами місцевого самоврядування.

З метою створення системи фінансового забезпечення місцевого самоврядування як автономного інституту в системі міжбюджетних відносин

необхідно: чітко розмежувати доходи між усіма ланками бюджетної системи; раціонально використовувати природні, людські та фінансові ресурси регіону; забезпечити ефективний розвиток комунікацій та інфраструктури території регіону.

Список використаних джерел:

1. Далєвська Т.А. Фінансове забезпечення органів місцевого самоврядування як автономний інститут системи міжбюджетних відносин. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/2005/1/F.pdf>
2. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України // Відомості Верховної Ради України. 1997 № 24.
3. Державне управління [Текст] / Б. Гурне; пер. з франц. В. Шовкуна. К.: Основи, 1994. 165 с.
4. Кукарцев О. Інституціональні механізми регіональної політики: централізація і децентралізація влади. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. №19. 2007. С. 102-108.
5. Дроздовська О. С. Теоретичні засади фінансової децентралізації. *Фінанси України*. 2008. № 8. С. 19-25.

Кизицька Наталія Володимирівна

*Начальник відділу приватизації та оцінки майна Регіонального відділення
Фонду державного майна України по Волинській області*

СУТНІСТЬ ТА ПРИНЦИПИ ПРИВАТИЗАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАСНОСТІ

У науковій літературі відсутнє єдине, загальноприйняте визначення терміну «приватизація». Наприклад, у тлумачному словнику термін «приватизація» визначається як передача державної або муніципальної